

Fakta om H.C. Andersen

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

I boken berättas det om H.C. Andersen och hur han fick kämpa för att bli en erkänd författare. H.C. Andersen levde som barn ett fattigt liv och han blev mobbad i skolan, men han kämpade och gav inte upp sin dröm om att bli känd.

LGR22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Sakprosatexter för barn och unga. Beskrivande, förklarande, instruerande och argumenterande texter. Texternas innehåll, uppbyggnad och typiska språkliga drag. (SV åk 4–6)
- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel grafiska modeller och stödord. (SV åk 4–6)
- Sociala roller och normer i olika sammanhang, till exempel inom familjen och i vänskapsrelationer. Könroller, jämställdhet och sexualitet (SH åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.
- Läsa och analysera skönlitteratur och andra texter, för olika syften.
- Förmåga att analysera samhällsfrågor ur olika perspektiv och kritiskt granska hur de framställs i olika källor.

LGRA22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Sakprosatexter för barn och unga. Beskrivande, förklarande och instruerande texter och hur deras innehåll kan organiseras. (SV åk 4–6)
- Att återge delar av innehållet i olika texter samt resonera om budskap och handling i texterna. (SV åk 4–6)
- Vardagliga moraliska frågor och livsfrågor, till exempel utanförskap, kränkningar, jämställdhet, sexualitet och vad som är viktigt i livet. (SO åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift samt med andra former för kommunikation.
- Förmåga att läsa och reflektera över skönlitteratur och andra texter.
- Förmåga att jämföra och reflektera över människors livsfrågor samt förhållanden i samhället under olika tider och på olika platser.

RALLYBANAN MED BEGREPP FRÅN BOKEN

För att träna och förstå begreppen i boken kan du låta eleverna bygga en egen rallybana i klassrummet, korridoren eller på skolgården när de har läst boken. Låt eleverna arbeta i par, de ska göra skyltar med ett begrepp på ena sidan och förklaring av begreppet på den andra sidan.

Placera skyltarna utefter rallybanan som stopp. Låt eleverna öva på begreppen genom att gå banan, stanna vid skyltarna och förklara begreppen.

Exempel på begrepp:

Författare

Bedragare

Statist

Svavelstickor

Dikt

Beundra

Kritik

Roman

Pjäs

Försörja sig

Uppväxt

ÄNDRA PERSPEKTIV I EN SAGA

Välj ut en saga av H.C. Andersen och dela in klassen i grupper. Övningen går ut på att få in nya perspektiv i litteraturen.

Eleverna ska nu ändra karaktärerna i sagan på ett eller flera sätt, till exempel byta ålder eller byta kön på karaktärerna.

Låt eleverna diskutera och sedan skriva eller träna på att spela upp sagan och prata om hur den förändrades. Låt sedan eleverna läsa upp eller spela upp sagorna för varandra.

När alla har läst eller spelat upp så diskutera följande frågor:

- Vad hände med sagan?
- Tycker ni att sagan blev bättre eller sämre?
- Varför ser oftast inte sagor ut så här? Hur betar sig ofta exempelvis tjejer respektive killar i sagor?

SKAPA EN SERIETIDNING

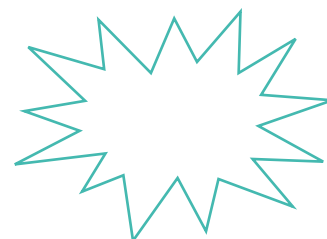
Låt eleverna skriva om sin saga till en sida i en serietidning. Serien som uttrycksform brukar vara inspirerande för många elever och blandningen av text och bild gör att varje elev kan arbeta utifrån sina egna förutsättningar. Att berätta i serieform ger träning i hur man förmedlar något som händer på ett konsekvent och logiskt sätt.

Gå igenom med eleverna hur man läser en serietidning och vilka olika slags pratbubblor man kan använda sig av. Visa olika sorters pratbubblor och fråga när de olika pratbubblorna kan passa.

Det är viktigt att tänka på i vilken ordning pratbubblorna ska läsas, den replik som ska sägas först måste vara placerad så att man läser den först, oftast till vänster i en ruta. Bubblans pil ska peka mot munnen på personen som pratar. På sidan Serieriundervisningen.se (klicka på "Skapa egna serier" i menyn) får man många tips att använda sig av när man går igenom hur en serietidning är uppbyggd.

Det finns en hel del gratissidor på nätet som man kan använda sig av när man ska göra en serie online. Här kommer två exempel på gratissidor att använda i undervisningen:

- <https://www.storyboardthat.com/sv/articles/e/g%C3%B6r-din-egen-serie-strip#>
- https://www.canva.com/sv_se/skapa/tecknad-serie/

FACIT LÄSFÖRSTÅELSE

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Under vilket århundrade levde H.C. Andersen?
Under 1800-talet.
2. Av vem fick H.C. Andersen höra sagor?
Av både sin mamma och pappa. Hans mamma berättade sagor och hans pappa läste högt ur sagor.
3. Vad ville H.C. Andersen bli när han blev stor?
Han ville bli skådespelare.
4. Varför behövde H.C. Andersen hitta ett jobb snabbt i Köpenhamn?
För att han behövde pengar.
5. Vad tyckte H.C. Andersen mest om att göra på sina resor i Europa?
Att besöka författare.
6. Vad var nytt med H.C. Andersens sätt att skriva sagor?
Att han skrev så att det skulle låta som en vuxen berättade sagor för ett barn.
7. Varför tog det tid för H.C. Andersen att bli omtyckt i Danmark?
För att många inte tyckte att han passade in bland de rika.
8. Många tror att den *Fula ankungen* egentligen handlade om, ja vem?
Om H.C. Andersen själv och om hans liv.
9. Var finns denna staty? Vad ser H.C. Andersen ut att göra som staty tycker du?

Statyn finns i New York.

Eget svar.

10. Varför dör flickan i *Den lilla flickan med svavelstickorna*?
För att hon fryser ihjäl.
11. Vilket är ett av de finaste priserna en barnboksförfattare kan få?
H.C. Andersen-medaljen.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten.
Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

12. Varför samlade rika människor ihop pengar till H.C. Andersen?
Eget svar.
13. Varför tror du att chefen på teatern där H.C. Andersen arbetade skrev till kungen och bad om pengar för att H.C. Andersen skulle gå klart skolan?
Eget svar.
14. Vilken årstid kan man misstänka att det är i *Den lilla flickan med svavelstickorna*?
Motivera ditt svar.
Att det är vinter och kallt eftersom flickan fryser ihjäl.
15. Det står i boken att det hölls en begravning för H.C. Andersen som han skulle ha tyckt om. Varför tror du att han hade uppskattat den?
Eget svar.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

16. Det står att rektorn var elak mot H.C. Andersen. Vad tror du att rektorn gjorde?
Eget svar.
17. Varför tror du att H.C. Andersen inte åkte till sin mammas begravning?
Eget svar.
18. Varför tror du att bedragarna i *Kejsarens nya kläder* gömmer garnerna som de får av kejsaren?
Eget svar.
19. Varför tror du att teaterchefen Collin och hans familj inte tyckte att H.C. Andersen var en stor författare?
Eget svar.

20. Ringa in de böcker du har läst/hört talas om som nämns i boken.

Den fula ankungen

Kejsarens nya kläder

Den lilla flickan med svavelstickorna

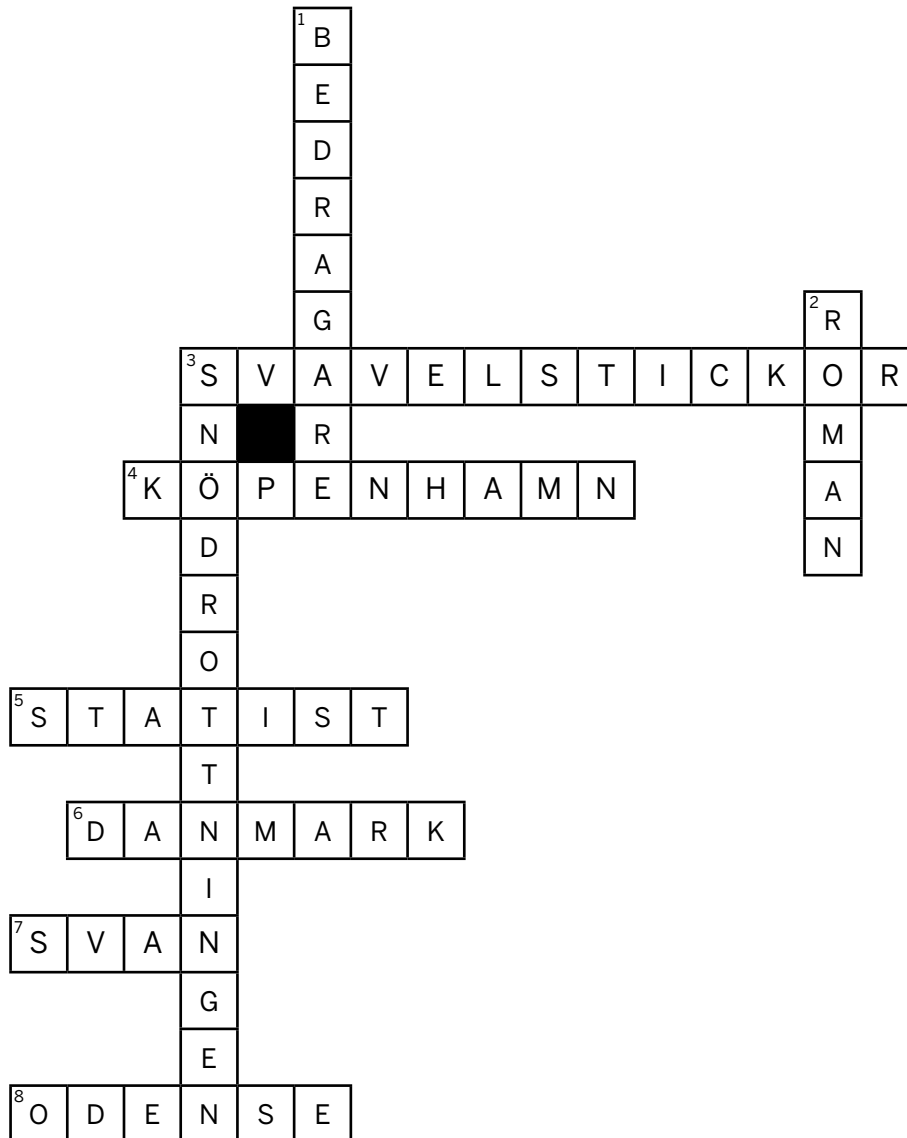
Den lilla sjöjungfrun

Prinsessan på ärten

Snödrottningen

KORSORD OM H.C. ANDERSEN

Vågrätt

- 3 Detta tändar flickan i *Den lilla flickan med svavelstickor* för att hålla sig varm.
- 4 Hit flyttade H.C. Andersen när han var 14 år
- 5 Detta arbetade H.C. Andersen som på en teater i Köpenhamn
- 6 Detta land kommer H.C. Andersen ifrån
- 7 Denna fågelart är egentligen fågelungen i sagan *Den fula ankungen*
- 8 Här föddes H.C. Andersen

Lodrätt

- 1 En person som lurar andra för att tjäna pengar
- 2 En längre påhittad berättelse
- 3 Denna saga bygger filmen *Frost* på